

Γεννημένη στην Οαχάκα του Νότιου Μεξικού από Ινδιάνα μητέρα της φυλής Mixtec και Αμερικανό πατέρα, η Lila Downs έχει καταξιωθεί τα τελευταία χρόνια ως μια από τις κορυφαίες ερμηνεύτριες παγκοσμίως.

Σπούδασε μουσική (συμπεριλαμβανομένης της όπερας και της τζαζ) στην Μινεσότα και την Οαχάκα. Στο Μεξικό επικεντρώθηκε στις αρχαίες μουσικές παραδόσεις των προγόνων της, οι οποίες αποτελούν πλέον τα βασικά νήματα στο πλούσιο και απόλυτα προσωπικό μουσικό της χαλί, το οποίο περιλαμβάνει κι επιρροές από την τζαζ, τα μπλουζ και πλειάδα μουσικών παραδόσεων άλλων χωρών. Τραγουδώντας στα ισπανικά, τα αγγλικά και σε ινδιάνικες διαλέκτους, έχει εκσυγχρονίσει με μοναδικό τρόπο κλασικά μεξικάνικα και άλλα λάτιν κομμάτια («La Bamba», «La Cucaracha», «Quizas, Quizas», «Besame Mucho»), ενώ αποδίδει και τις σπουδαίες δικές της συνθέσεις, με στίχους επηρεασμένους από την παράδοση και τα σύγχρονα προβλήματα των μειονοτήτων.

Έγινε ευρύτερα γνωστή μέσω της συμμετοχής της στην ταινία «Frida» και στο απόλυτα επιτυχημένο soundtrack, με το πασίγνωστο πλέον ντουέτο «Burn it Blue» με τον μεγάλο Βραζιλιάνο τροβαδούρο Caetano Veloso, το οποίο προτάθηκε για βραβείο Grammy. Αυτό που την χαρακτηρίζει είναι η εντυπωσιακή της παραδοσιακή εμφάνιση και σκηνική παρουσία και η άκρως συναισθηματική ερμηνεία, με εντυπωσιακές εναλλαγές και μεταπηδήσεις οκτάβων.

Πλαισιωμένη από μία εξαιρετική μπάντα με Λατινοαμερικανούς και Αμερικανούς σολίστ, έχει «αλωνίσει» στην κυριολεξία τα κορυφαία θέατρα και φεστιβάλ όλου του κόσμου. Η παρουσία της και η προσωπικότητά της, είναι μοναδικές και ασύγκριτες, έχοντας μετατρέψει σε φανατικούς θαυμαστές όσους την έχουν δει ζωντανά. Δύσκολα βρίσκει κανείς λόγια για να περιγράψει το πόσο συγκλονιστική είναι επί σκηνής. Ο τελευταίος της δίσκος «La Cantina», αναφέρεται σε μια μεξικάνικη παράδοση με ρίζες στην μεξικάνικη επανάσταση στις αρχές του 20ου αιώνα: Στις cantinas, τα παραδοσιακά αυτά κουτούκια, οι Μεξικάνοι διηγούνται ιστορίες πίνοντας tequila και τραγουδώντας κομμάτια ranchera.

Η Lila Downs και ο σύντροφός της στη ζωή και στη μουσική Paul Cohen, εκσυγχρόνισαν την ranchera, διασκευάζοντας κομμάτια αλλά και συνθέτοντας νέα, προσθέτοντας στοιχεία rap, rock, folk και άλλων παραδόσεων, τα οποία δένουν αρμονικά με το πάθος και τον ρομαντισμό αυτού του κλασικού μεξικανικού ιδιώματος.

Δέντρο, Μαύρο Βουνό

Από τα δέντρα σου μεγαλώνουν
Το μεθυσμένο λουλούδι,
Η ορχιδέα, ο κάκτος, τα μαντάρια,
Όλα τα αναγκαία

Δείνησε δέντρο, ξύλινα κομμάτια, κουμαριές

Μια δύναμη σε προσέχει
Όμως κανείς δε σου δίνει σημασία
Μέχρι που σε βλέπουν να χάνεσαι
Στην οργή της φωτιάς
Και έπειτα σε θυμούνται.

Lila Downs

Ελεύθερη απόδοση απο το τραγούδι
Tree, Black Mountain (Yunu Yucu Ninu)
Γιώργος Καλαμαντίς